

Комплексний фітопрепарат Карвеліс — захист серцево-судинної та нервової систем в умовах стресу

За матеріалами міжнародної неврологічної конференції «XIII Нейросимпозіум» (6-9 вересня 2021 року, м. Одеса)

За останні кілька років життя українського народу суттєво змінилося. Коронавірусна інфекція (COVID-19) призвела до змін у всіх сферах діяльності. Зокрема, варто відзначити негативний вплив хвороби, соціальних обмежень та вимушеної самоізоляції на психоемоційний стан людей. Про те, як захистити серцево-судинну й нервову системи в умовах стресу, розповів завідувач кардіологічного відділення для хворих на гострий інфаркт міокарда із блоком інтенсивної терапії Київської міської клінічної лікарні № 5, завідувач кафедри внутрішніх та професійних захворювань Київського медичного університету, д. мед. н., професор Валерій Володимирович Батушкін.

Вплив пандемії COVID-19 на суспільство

Соціальна та психоневрологічна напруженість під час пандемії COVID-19 призвели до підвищення частоти суїцидів. За даними статистики, Україна посідає сьоме місце у світі за кількістю самогубств серед чоловіків (World Life Expectancy, 2021). Також від коронавірусної хвороби значно постраждала молодь: метааналіз 29 досліджень із залученням понад 80 тис. осіб до 26 років показав зростання рівня депресії та тривожності у цій віковій категорії. Так, до 2019 р. частка людей із тривожністю становила близько 13%, депресією — 11,6%. Від початку 2020 р. до лютого 2021 р. ці показники підвищилися: частота депресії — до 25,2%, тривожності — до 20,5%. Крім того, пандемія призвела до збільшення кількості підозрюваних спроб самогубства серед дівчаток-підлітків Великої Британії практично в 1,3 раза (Racine et al., 2021).

За результатами аналізу електронних медичних записів із 54 систем баз даних США щодо лікування хворих на коронавірусну інфекцію (Web Services US), у США госпітальна смертність від COVID-19 складає 20,7%, а серед осіб на штучній вентиляції легень — 74,6%. Хронічні серцево-судинні захворювання (ССЗ) на тлі коронавірусної інфекції перебігають набагато тяжче. 3-поміж пацієнтів із супутніми патологіями частота летальних випадків становить: 20,4% при артеріальній гіпертензії (АГ), 21,5% — цукровому діабеті, 28,8% — ішемічній хворобі серця, 34,2% — серцевій недостатності (Navar et al., 2020).

АГ як поширена хвороба сьогодення

На даний час все більше людей стикаються з серйозними ускладненнями АГ, пов'язаними з ризиком інвалідизації та смерті. Для призначення раціональної фармакотерапії клініцисту необхідно розуміти патогенез захворювання.

Виділяють п'ять ключових чинників, що впливають на артеріальний тиск (АТ): серцевий викид, об'єм циркулюючої крові, периферичний опір судин, в'язкість крові, еластичність судинної стінки, на які у свою чергу впливає значна кількість екзо- та ендогенних факторів. Лектор наголосив, що усім відомі стандартні фактори ризику (ФР), пов'язані з розвитком АГ: надмірна маса тіла / ожиріння, гіперхолестеринемія, гіпертригліцеридемія, гіперглікемія, куріння, вживання алкоголю, низька фізична активність. У межах дослідження з вивчення поширеності основних модифікованих ФР, пов'язаних з АГ, за участю чоловіків молодого та середнього віку (18-27 років) було показано, що серед осіб з АГ 27% не мали жодного ФР, а без АГ — лише 37,10%. Наявність одного або двох ФР у чоловіків з/без АГ становила 37,4/48,6% та 22,6/14,3% відповідно. Тому ці чинники не дають можливості достовірно прогнозувати ризик розвитку та перебіг АГ і не є вичерпними, особливо сьогодні (Уваровська та співавт., 2021).

Окрім зазначених чинників є інші зовнішні фактори підвищення АТ, які слід враховувати. В першу чергу, це стрес, що є однією з найбільш значущих причин підвищення АТ у пацієнтів з АГ (рис. 1) одночасно з неналежним комплаєнсом та неповноцінною базисною терапією АГ.

За рахунок зміни скорочувальних властивостей гладеньких м'язів судин, посилення виділення медіаторів нервовими закінченнями та дисбалансу симпатичної нервової системи відбувається вазоспазм, що призводить до стійкого підвищення АТ і розвитку АГ. Психоемоційне напруження — головна властивість стресу, що напряму впливає на жорсткість артеріальної стінки, тим самим підвищуючи центральний внутрішньо-аортальний тиск і загальний АТ.

Стратегії терапії

У контексті поєднання АГ та стресу доповідач навів дані дослідження В.В. Скибицького та співавт. (2021), які показують зміну гемодинамічних показників у 91 хворого на АГ із тривожно-депресивним синдромом при додаванні до базової терапії антидепресанту. Статистично значуще зниження жорсткості судинної стінки на тлі зазначеного лікування протягом 24 тижнів мало такі наслідки:

- Зміна АТ: систолічний АТ (САТ) знизився в основній групі з 138,5 до 121,0 мм рт. ст. (у групі контролю — з 135,5 до 124,0 мм рт. ст.); діастолічний АТ (ДАТ) знизився з 84,0 до 74 мм рт. ст. (у групі контролю — з 81,5 до 76,0 мм рт. ст.).
- Час поширення відбитої пульсової хвилі (PWTT) зріс із 127,0 до 132,5 мс (у групі контролю — з 125 до 128 мс).
- Індекс аугментації зменшився із -5,5 до -15,5 (у групі контролю — до -9,5).
- Поліпилися показники центрального аортального тиску.

Отже, навіть якщо пацієнт отримує базове лікування АГ, різні зовнішні фактори (зміна погоди, фізичне навантаження, стрес) можуть призводити до підвищення АТ, і це слід враховувати при призначенні гіпотензивної терапії.

Таким чином, для досягнення комплаєнсу до схеми лікування хворих на АГ мають входити препарати, що напряму впливають на ЦНС. У цьому контексті доповідач привернув увагу до препарату Карвеліс.

Карвеліс — натуральний кардіоседативний комплексний препарат у формі оральних крапель з унікальним набором фітокомпонентів, ефект якого поєднує м'яку седативну та потужну кардіо-вазотропну дію. Він містить чотири компоненти: екстракт із суміші листя, квітів і плодів глоду, екстракт трави собачої кропиви, екстракт листя меліси й екстракт кореня валеріани, що нормалізують роботу симпатoadреналової системи та протидіють стресу.

Говорячи про вплив компонентів препарату на організм людини, екстракт листя меліси пригнічує синаптичний розпад γ -аміномасляної кислоти (ГАМК) через інгібіцію активності ферменту ГАМК трансамінази, що сприяє збільшенню ГАМК-активності та чинить легкий седативний ефект та поліпшує сон, а завдяки активації холінергічних процесів — пам'ять і концентрацію уваги. Екстракт трави собачої кропиви послаблює реакцію катехоламінергічних систем, впливає на рецепторне зв'язування катехоламінів і тим самим чинить нейропротекторну й гіпотензивну дію. Також він має седативний ефект, впливаючи на ЦНС (сприяє активації ГАМК-рецепторів, чим збільшує ефективність гальмівної активності ГАМК-системи) та периферичну нервову систему.

Ефект валер'яни базується на трьох головних складових (Бурчинський та співавт., 2014):

- гальмівний ефект на ЦНС через вплив валер'янової кислоти на ГАМКА-рецептори, підвищення вивільнення і гальмування зворотного захоплення ГАМК — усунення проявів стресу, контроль рівня тривожності, гармонізація психоемоційного балансу;
- активація аденозинових рецепторів — нормалізація частоти серцевих скорочень, захист серця від зовнішніх ушкоджень

Рис. 1. Вплив психоемоційного напруження на підвищення і тривале утримання високого АТ

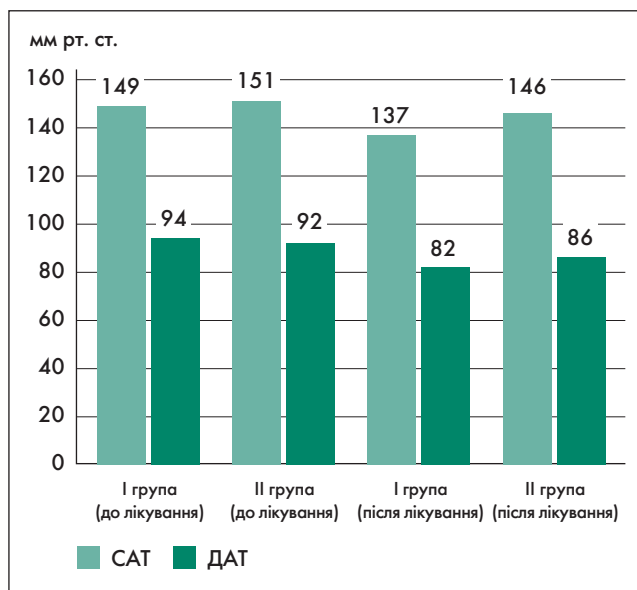

Рис. 2. Динаміка АТ під впливом 6-місячного лікування препаратом Карвеліс

Примітка: I група — базова терапія + Карвеліс; II група — базова терапія.

Адаптовано за В.В. Батушкін, 2021

В.В. Батушкін

(кардіопротекторна дія), розширення коронарних та мозкових судин (коронародилатативна і нейропротекторна дія);

- стимуляція синтезу мелатоніну — полегшення засинання, регуляція циркадних ритмів, уповільнення процесів старіння.

Екстракт із суміші листя, квітів і плодів глоду сприяє розширенню периферичних судин через механізм ендотеліозалежної вазодилатації, чинить пряму гіпотензивну дію (Свіщенко та співавт., 2000). Багата на олігопроціанідини фракція екстракту глоду зумовлює посилення виділення оксиду азоту з ендотелію судин, що веде до їх розширення. Екстракт також має інгібуючий вплив на ангіотензинперетворювальний фермент (Бурчинський та співавт., 2014).

Карвеліс чинить безпосередню дію на ГАМК-активність, дисфункція якої призводить до стійкого підйому АТ, який потребує корекції основної терапії. Доповідач зазначив, що зниження ГАМК-активності є основою для реалізації стресу і впливу несприятливих факторів на серцево-судинну систему — розвитку або посилення гіперактивності ЦНС. Наслідками цього є стійке підвищення АТ і кризи, що спричиняють тяжкі ускладнення. Виникає необхідність перегляду лікування та підвищення дозувань препаратів.

Професор представив результати власного дослідження, яке було опубліковане цього року. В ньому взяли участь пацієнти молодого та середнього віку з АГ 2-го ст., розподілені на дві групи і стратифіковані за шістьма показниками: віком, індексом маси тіла, частотою серцевих скорочень, рівнем САТ/ДАТ і курінням. I група отримувала базову АГТ + Карвеліс, II група — лише базову терапію, лікування тривало 6 місяців.

За отриманими даними, у групі додаткового лікування препаратом Карвеліс у стандартній дозі (30 крапель тричі на добу) протягом шести місяців було відзначено вплив на центральні механізми регуляції АТ. Зокрема, активність вазомоторного центру регуляції знизилася на 43,3%, а підкіркового рівня регуляції судинного тонуусу — на 25%. Це свідчило про зростання резервів вегетативної регуляції та комплексного показника судинної регуляції, а також поліпшення оперативного контролю регуляції артеріального тонуусу на тлі терапії.

Слід підкреслити, що до початку лікування пацієнти мали помірні ознаки імпульсивності за шкалою Бойка. Застосування препарату Карвеліс протягом шести місяців сприяло гармонізації емоційного стану та зниженню ступеня психологічного напруження у хворих на ССЗ. Майже на 30% зменшився індекс емоційної збудливості за шкалою Бойка, на 22% — рівень тривожності та на 15,4% — показник за госпітальною шкалою оцінки тривоги й депресії (HADS).

На додаток, у групі Карвелісу після 6-місячного курсу було відзначено збільшення тонуусу парасимпатичної ланки нервової системи та позитивний вплив на статистичні, хвильові й інтегральні показники вегетативного тонуусу. Це свідчить про врівноважувальний вплив на гіперактивну ланку симпатичної нервової системи у пацієнтів з АГ за рахунок дії компонентів «седативного тріо» (валеріани, меліси, собачої кропиви) у вигляді найбільш повного впливу на збільшення активності ГАМК-системи (зростання концентрації в синапсі та активація рецепторів), результатом чого і був центральний гіпотензивний ефект.

Динаміка АТ під впливом 6-місячного лікування Карвелісом представлена на рисунку 2.

Підсумовуючи доповідь, Валерій Володимирович зазначив, що лікування препаратом Карвеліс протягом шести місяців у пацієнтів молодого та середнього віку з АГ 2-ї ст. дозволило досягти додаткового зниження АТ на тлі антигіпертензивної терапії: САТ — на 12,8 мм рт. ст., ДАТ — на 12,3 мм рт. ст.; тоді як у групі контролю зміна показників була менш значною. Гіпотензивний ефект лікування Карвелісом реалізувався через синергічну дію його компонентів — екстрактів глоду, валеріани, меліси, собачої кропиви, що чинило подвійний вплив як на ЦНС, так і на серцево-судинну систему та сприяло гармонізації емоційного стану й достовірному зменшенню впливу симпатичної ланки ВНС, ступеня психологічного напруження і проявів тривоги.

Підготувала **Альона Кочерівець**

КАРВЕЛІС

КАРДІОСЕДАТИВНИЙ КОМПЛЕКС

НИМЕЧЧИНА

4 ШВИДКІ* ДІЇ:1

- ЗАСПОКІЙЛИВА
- КАРДІОТОНІЧНА
- ГІПОТЕНЗИВНА
- АНТИАНГІНАЛЬНА

4 РОСЛИННІ ЕКСТРАКТИ У КРАПЛЯХ:

- ГЛОДУ
- ПУСТИРНИКА
- МЕЛІСИ
- ВАЛЕРІАНИ

- КОМПЛЕКСНЕ ЛІКУВАННЯ АРТЕРІАЛЬНОЇ ГІПЕРТЕНЗІЇ I-II СТ., СТЕНОКАРДІЇ I-II СТ.
- ПІДТРИМКА СЕРЦЕВО-СУДИННОЇ СИСТЕМИ ПРИ НЕЙРОЦИРКУЛЯТОРНІЙ ДИСТОНІЇ²

*Йдеться про сприяння швидкому розвитку терапевтичного ефекту препарату Карвеліс™ завдяки формі випуску у вигляді спиртового розчину (пероральних крапель). 1. Батушкін В.В. Реалізація антиаритмічного ефекту, відновлення ваго-симпатичної рівноваги та гармонізація психоемоційного стану за допомогою комбінованого лікарського засобу рослинного походження - препарату Карвеліс™, Кардіологія: от науки к практиці, 3, 2017. 2. Карвеліс. Інструкція до медичного застосування препарату.

КАРВЕЛІС (CARVELIS). Р.П. UA/13314/01/01. Склад: 10 мл препарату містять: екстракт із суміші листя, квітів і плодів глоду (*Crataegi folii cum flore, fructus extractum*) (1:1,6-2,2), екстрагент: етанол 50 % (об/об) – 7,125 мл; екстракт трави собачої кропиви (*Leonuri herbae extractum*) (1:1,7-2,2), екстрагент: етанол 40 % (об/об) – 1,0 мл; екстракт листя меліси (*Melissae herbae extractum*) (1:1,6-2,1), екстрагент: етанол 60 % (об/об) – 1,0 мл; екстракт кореня валеріани (*Valerianae radix extractum*) (1:1,6-2,1), екстрагент: етанол 60 % (об/об) – 0,5 мл. Показання. Застосовують для підтримки серцево-судинної системи при нервовому напруженні (стресі), нейроциркуляторній дистонії, неврозах серця, у комплексному лікуванні артеріальної гіпертензії I-II ст., стенокардії I-II ст., аритмії при стресових ситуаціях та для покращання самопочуття при нервовому збудженні у дорослих. Протипоказання. Підвищена індивідуальна чутливість до компонентів препарату. Побічні реакції. Можуть з'являтися скарги на порушення у шлунково-кишковому тракті та алергічні реакції шкіри. Частота виникнення таких побічних дій невідома. Взаємодія з іншими лікарськими засобами та інші види взаємодій. Якщо Ви приймаєте будь-які інші лікарські засоби, обов'язково проконсультуйтеся з лікарем щодо можливості застосування препарату. Застосування в період вагітності або годування груддю. Перед початком прийому препарату необхідно проконсультуватися з лікарем. Застосування препарату Карвеліс вагітними жінками недостатньо досліджене. Прийом препарату вагітним жінкам та жінкам, які годують груддю, не рекомендується. Здатність впливати на швидкість реакції при керуванні автотранспортом або роботі з іншими механізмами. При застосуванні препарату слід утримуватися від керування транспортними засобами та роботи з потенційно небезпечними механізмами. Діти. Безпека та ефективність застосування препарату дітям (віком до 18 років) не встановлені, тому препарат не застосовують пацієнтам цієї вікової групи. Спосіб застосування та дози. Дорослі приймають по 30 крапель (1,2 мл) препарату Карвеліс 3 рази на добу, попередньо розчинивши краплі у невеликій кількості рідини. Якщо симптоми захворювання не зникають більше 2 тижнів, посилюються або з'явилися побічні реакції, що не вказані в цій інструкції, необхідно звернутися за консультацією до лікаря. Термін придатності. 36 місяців. Після відкриття флакону термін придатності складає 6 місяців. Умови зберігання. Зберігати в оригінальній упаковці при температурі не вище 25 °C у захищеному від світла місці, у недоступному для дітей місці. Упаковка. По 30 мл, 50мл або 100 мл у флаконі, по 1 флакону в картонній коробці. Категорія відпуску. Без рецепта.

Даний матеріал призначений тільки для медичних фахівців, тільки для демонстрації під час спеціалізованих медичних заходів та публікації в спеціалізованій медичній пресі. Перед тим, як призначити будь-які препарати, будь ласка, ознайомтеся з відповідною інструкцією від виробника із застосування препарату. ТОВ «УА «ПРО-ФАРМА» не рекомендує застосовувати Карвеліс в цілях, які відрізняються від тих, які описані в інструкції для медичного застосування лікарського засобу. Повна Інструкція для медичного застосування препарату надається за запитом. Авторські права © 2021 ТОВ «УА «ПРО-ФАРМА». Всі права захищені. Матеріал дійсний 04.2023. Якщо у Вас з'явилися запитання з приводу препаратів Компанії ТОВ «УА «ПРО-ФАРМА», Ви можете звернутися до нас за адресою: ТОВ «УА «ПРО-ФАРМА» вул. Козацька, 120/4, корпус «Ж», 2-й поверх, Київ, Україна, 03680 www.pro-pharma.com.ua. Подзвонити: Тел.: (044) 422-50-70.

PRO PHARMA